

Valdres –
et pilotområde for
Verdiskapingsprogrammet
for kulturminner

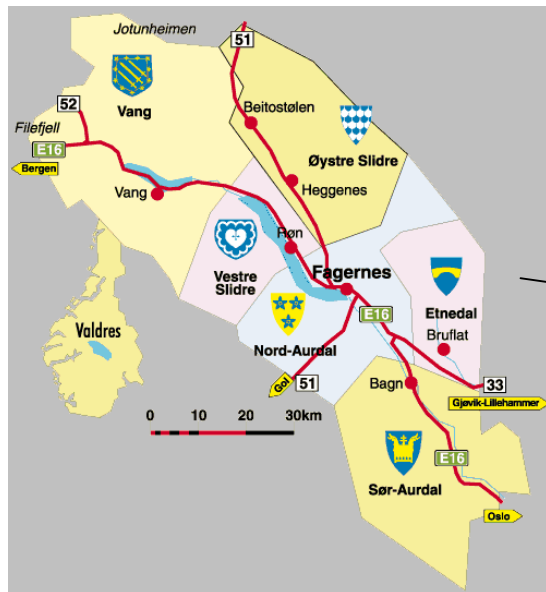
Regionrådet for Valdres

Fagernes Skysstasjon - postboks 24 - 2901 Fagernes

VALDRES I OPPLAND

Vang
Vestre Slidre
Øystre Slidre
Nord-Aurdal
Sør-Aurdal
Etnedal

Regional prosess

- *Regionrådet (etablert i 1964)*
- *Pilot for regional forvaltning av BU-midler*
- *Merkevare programmet (eget styre)*
- *Valdres natur-og kulturpark*
- *Pilotområde for Verdiskapingsprogrammet for kulturminner fra våren 2006*
- *Egen kulturminnekonsulent fra september 2006, ansatt av regionkontoret*

VALDRES

Natur- og kulturparken

Delprosjekter

- Mobilisering, merkevarenavn, slagord, grafisk design
- Norges første natur- og kulturpark
- Omstilling i Valdreslandbruket
- Mobilisering i reiseliv og varehandel
- Innfallsportal og veiskilt i Valdres
- Regional foredling av kjøtt
- Regional mjølkeforedling
- Valdres – sett fra veien
- Kultur som merkevarebygger
- Gards- og stølsturismeprojekt
- Lokal mat i disk og på bord
- Kulturlandskap som turistprodukt
- Valdres vert
- **Pilotregion kulturminner**

VALDRES

Valdres som merkevare

”Valdres skjerper sansane”

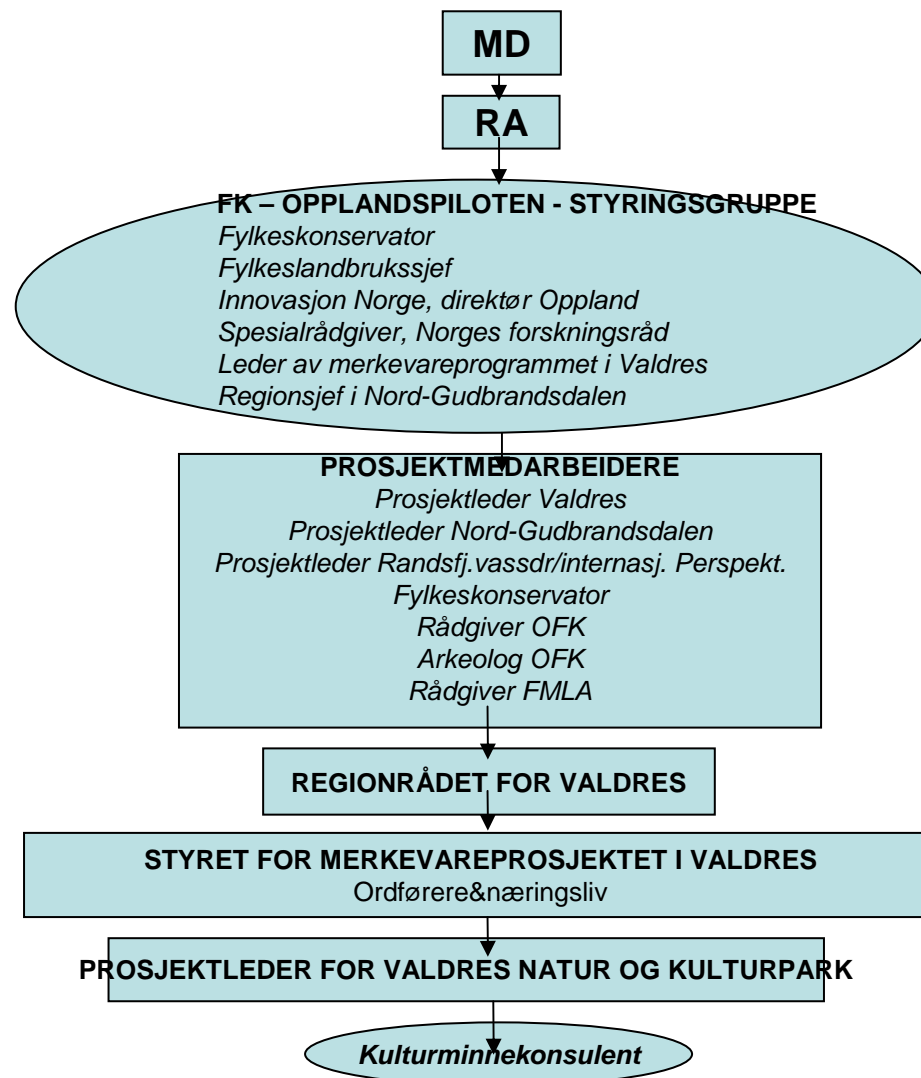
Innsatsområder - charter

- **MERKEVAREN VALDRES**
- **NÆRING**
 - **NÆRINGSLIVET I VALDRES GENERELT**
 - **LANDBRUKET I VALDRES**
 - **FOREDLING I VALDRES**
 - **REISELIVET I VALDRES**
 - **VALDRES SOM HELSEREGION**
- **AREALBRUK**
- **KULTURMINNER**
- **KULTUR**
- **KOMPETANSE**
- **INFORMASJON**
- **VERTSKAPSROLLEN**

VALDRES

Hovedmål (idè):

Bruke kulturminner, kulturminnemiljø og lokalhistorie til en vesentlig del av verdiskapinga i Valdres

Utviklingsmål for kulturminneforvaltningen i Valdres:

Valdres skal

- bli Norges beste region på bærekraftig bruk, tilrettelegging og forvaltning av kulturminner
- ha innbyggere som opplever kulturminner som en ressurs sosialt, kulturelt og økonomisk
- bruke kulturminnene til å utvikle seg som besøksmål nasjonalt og internasjonalt
- utvikle arbeidsmetoder for verdiskapingsprogrammet for kulturminner som er overførbar til andre regioner

Strategier 2007-2017:

Valdres skal

- bygge kulturminnesatsingen på mangfoldet og særegenheter for Valdres
- jobbe for en tverrfaglig styrking av stølsdrift i Valdres
- styrke Gardbergfeltet som 1000-årssted for Valdres
- videreutvikle Valdres som "Stavkirkedalen"
- ruste opp gamle ferdselsveier i fjellområdene
- tilrettelegge kulturminner i utmark
- styrke Vassfaret og andre områder som viderefører gamle driftsmetoder i skogbruket
- stimulere til å ivareta og tilrettelegge kulturminner i områder med utbyggingspress
- ha en bygningsmasse som gir et representativt ansikt utad
- ha en enhetlig, kvalitetssikret presentasjon av Valdres utad
- styrke kompetanse på kulturminner
- forankre kulturminnearbeidet lokalt
- videreutvikle et godt samarbeid mellom næringsliv og kulturminneinteresse

Framdrift

- Kommunestyrene 28.sept-31.okt - innspill
- Næringslivet (Oppland fylkeskommune
- Fylkesmannen i Oppland
- Tverrdepartemental gruppe
- Valdresting i desember
- Vedtak i kommunestyrene feb –07

VALDRES

Hvorfor Valdres?

- **Størst andel stavkirker i Norge**
- **Levende stølsmiljø**

VALDRES

Stølsdrift i Valdres

1037 søkte om produksjonstillegg (2004)

Mjølkeprodusenter: 441

Tall på Stølsbrukere: 313 (71%)

Valdres har et nasjonalt og internasjonalt ansvar for å ta vare på denne driftsforma

KULTURMINNER

DYR, NATUR OG OPPLEVELSER

BUFERDSVEGER FRA FJORD TIL FJELL

VALDRES HAR 6 AV DE 28
STAVKIRKENE I NORGE

Viktige utviklingsarenaer for kulturarven

- **Grunneiere – *bygningssmasse, utmark***
- **Primærnæringen - *lokal foredling***
- **Reiseliv – *kulturtarvbaserte opplevelser***
- **Museer – *Opplevelser, formidling, kompetanse***
- **Interesseorganisasjoner – *Fortidsminneforeningen, historielag, Norsk seterkultur mm***
- **FOU – *videreutvikle og profesjonalisere (for eksempel gjennom mattilsynet, Valdres forsøksring, Valdresmusea AS, OPUS, BI mm)***
- **Skoler – *opplæring og holdninger fra barnehager til Videregående***
- **Lokal politikk-**
- **Forvaltningen –*Regional BU-forvaltning mm***

Hvordan integrere kulturarven i Verdiskapingsprosesser

- ”Bakke opp” lokale initiativ
- Stimulere til kulturbaserte næringer
- Styrke lokal kompetanse
- Styrke de kvalitative konkurransefortrinnene
- Arbeide for politisk samhandling
- Bygge opp forum for tverrfaglige samarbeid
- Kommunikasjon og formidling

VALDRES

Engasjement og ressurser fra ulike myndighetsnivåer, sektorer og virkemiddelaktører

- Grunneiere
- Primærnæringen
- Frivillig sektor (lag, foreninger, ressurspersoner mm)
- Næringslivet (Valdres Destinasjon, Valdres Næringspark, Valdres matforum, Valdreskvalitet mm)
- Lokal forvaltning (landbruk, kultur og miljø, PBL mm)
- Fylkeskommune (museer, skoler mm)
- Fylkesmannen (miljø, landbruk)
- Forskningsmiljøer (BI, Norsk senter for bygdeforskning, UMB mm).
- Stat (departementer, SLF mm)

Aktuelle samarbeidsparter

